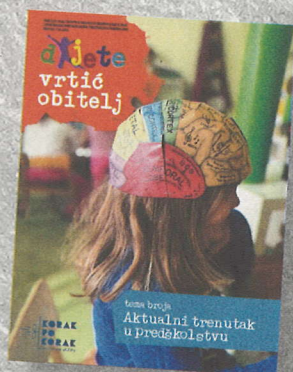

impresum

broj 115 / 116 2026.

nakladnik

Pučko otvoreno učilište
Korak po korak

za nakladnika

Bojana Gotlin, mag. praesc. educ.

glavna i odgovorna urednica

Bojana Gotlin, mag. praesc. educ.

uredništvo

Dubravka Grgošić-Dragić, univ. bacc. praesc. educ.

dr. sc. Ida Somoljanji Tokić

Helena Burić, prof.

Helena Gašpar, mag. praesc. educ.

Jadranka Eda Tomljanović, prof.

lektorica

Sandra Sabovljević, prof.

oblikovanje i grafička priprema
V. Šebalj, Triton dizajn studio, Zagreb

tisak

Tiskara Zelina d. d., Sv. Ivan Zelina

adresa uredništva

Pučko otvoreno učilište Korak po korak

za časopis *Dijete, vrtić, obitelj*

Ilica 73, 10000 Zagreb

tel.: 01 4854 936

faks: 01 4854 022

e-mail: dijetevrticobitelj@korakpokorak.hr

web

www.korakpokorak.hr

žiro-račun

24020061100083286

Časopis *Dijete, vrtić, obitelj*

izlazi četiri puta godišnje

Redovita godišnja pretplata

za ustanove iznosi 27 eur

za pojedince iznosi 20 eur

Fotografije

Fotografija na naslovnici snimljena je u DV Nova Gradiška,

a fotografije dječjih likovnih radova iz serije Crno bijelo

snimljene su u DV Savica.

Pučko otvoreno učilište Korak po korak izdaje časopis *Dijete, vrtić, obitelj* četiri puta tijekom godine. Časopis je namijenjen odgajateljima, stručnim suradnicima, predavačima na visokoškolskim institucijama, donositeljima obrazovnih politika, predstavnicima civilnog društva i roditeljima. U časopisu objavljujemo primjere implementacije metodologije usmjerene na dijete, kao i članke koji demonstriraju primjenu suvremenih znanstvenih spoznaja o predškolskom odgoju.

Zainteresirani autori članke mogu slati na adresu:

Pučko otvoreno učilište Korak po korak (za časopis DVO)

Ilica 73, 10 000 Zagreb

ili e-mailom: dijetevrticobitelj@korakpokorak.hr

Članci mogu sadržavati do pet kartica teksta. Autor treba navesti sve izvore i literaturu koja je u članku korištena, te svoje ime i prezime, adresu, telefon i e-mail, kao i ime i adresu ustanove u kojoj radi. Uz članke je poželjno priložiti fotografije i crteže koji

su vezani uz sadržaj teksta. Autor je odgovoran pribaviti pismenu privolu roditelja djece koja se spominju u tekstu za objavljivanje njihovih imena, fotografija i crteža u članku. Ako je na fotografiji odrasla osoba na način da ju je moguće identificirati, autor treba imati privolu za objavljivanje fotografije u članku. Članke treba dostaviti u digitalnom obliku (CD ili e-mail). Sve fotografije moraju biti minimalno 300 dpi rezolucije u .tif ili .jpg formatu. Uredništvo časopisa odabire članke za objavljivanje i autore obavještava o svojoj odluci. Autori objavljenih članaka dobivaju autorski primjerak časopisa, a članke ne honoriramo.

- 1 **uvodnik**
Bojana Gotlin, mag. praesc. educ.,
- 2 **pripremili smo za vas**
2 Doc. dr. sc. Monika Pažur
Profesionalizacija odgajateljske struke – gdje smo i kamo idemo?
- 7 **dr. sc. Ida Somoljanji Tokić, doc.**
Između potreba sustava i profesionalnih standarda
- 11 **doc. dr. sc. Branimir Mendeš**
Aktualni trenutak u obrazovanju odgajatelja djece rane i predškolske dobi:
ukorak s potrebama Odgojno-obrazovne prakse
- 14 **izv. prof. dr. sc. Željko Boneta**
Sociološki kroki o socijalnom statusu odgajateljskog zanimanja
- 17 **Martina Glasnović, mag. iur. univ. spec.,**
Katarina Talian, mag. rehab. educ.
Uloga Grada Zagreba kao osnivača gradskih dječjih vrtića u razvoju sustava
predškolskog odgoja i obrazovanja
- 20 **Josipa Ljubanović, Monika Vinković, mag. praesc. educ., Apolonija Boras,**
mag. praesc. educ., Katarina Turković Gulin
Pogled na stanje u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju iz perspektive
udruge odgajatelja
- 26 **Edita Tošić**
Odgajatelji predškolske djece – zašto nestaju?
- 28 **Edita Mucić Šutić, dipl. prof. psych., Olivera Medak, mag. paed**
Od profesionalnog razvoja do razvojnih prilika za djecu: uloga kulture ustanove
- 33 **Marko Pavlović, mag. psych**
Psihološka otpornost radnika dječjeg vrtića
- 41 **istražujemo i stvaramo**
41 **Minja Vukadinović, prof. psih.,**
Kristina Martinko Rutić, prof. paed.
Pomoćne radnice za njegu, skrb i pratnju djece – svakodnevna prisutnost koja
stvora osjećaj sigurnosti
- 43 **Lana Očko Smolek, mag. paed., Petra Malnar, univ. mag. psih., Marina**
Valić, mag. presc. educ.
Stručni i nestručni radnici u dječjem vrtiću – kako izgraditi suradnički odnos u
cilju unapređenja rada dječjeg vrtića?
- 46 **Jasmina Puž**
Pomoćnik kao partner u inkluzivnoj odgojnoj praksi
- 48 **Matija Đurasek, mag. psih.**
Mozak iz dječje perspektive
- 50 **Gorana Mišćenić, univ. spec. psih. sav., Jasena Knez Radolović**
Digitalna pismenost djece u vrtiću
- 53 **Vedrana Kuti Romić, mag. praesc. educ.**
Zaslوني i predškolska djeca: što istraživanja govore o snu, kretanju i ponašanju
- 56 **Nikolina Prpić, Tatjana Vukina, Tatjana Škrlec, mag. praesc. educ.**
Razvijanje kreativnosti upotrebom digitalnih alata u predškolskoj dobi
- 59 **Mihovil Čajko, univ. bacc. praesc. educ.**
Utjecaj bajki na spoznajni i socijalno-emocionalni razvoj djece
- 61 **Mia Tkalcjević i Magdalena Tutek**
O odgajateljskoj profesiji iz perspektive studentica
- 64 **kutak za zdravi trenutak**
64 **prof. dr. sc. Sanja Musić Milanović, dr. med.,**
dr. sc. Maja Lang Morović, prof. rehab.,
dr. sc. Vesna Ivrsović, spec. klin. psih.,
dr. sc. Ljiljana Muslić, spec. klin. psih.
Mentalno zdravlje djece predškolske dobi

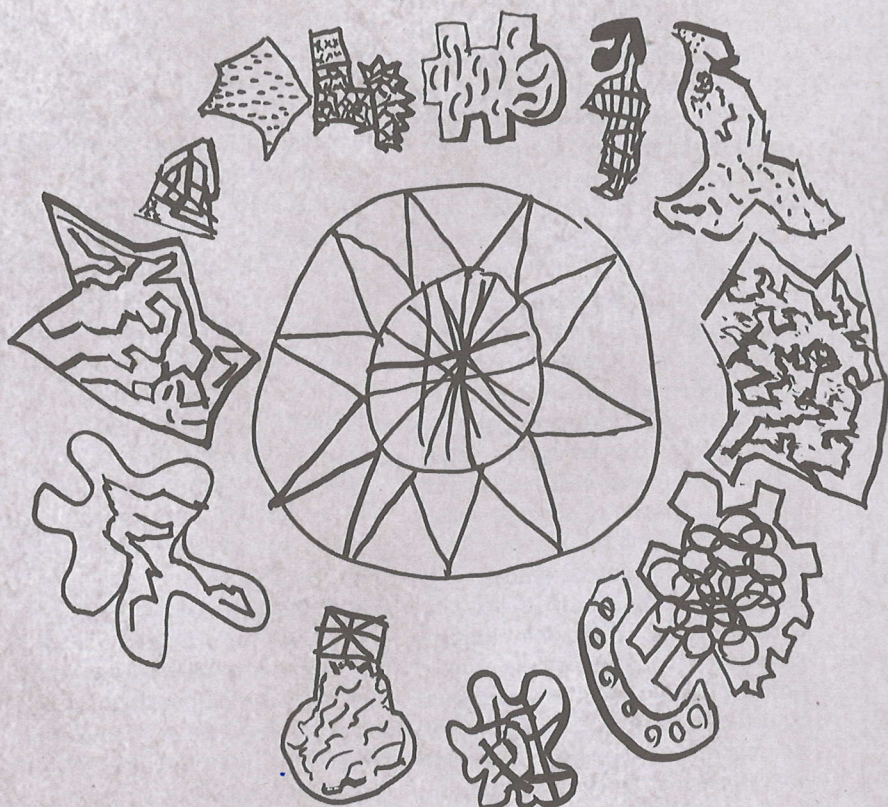
Od profesionalnog razvoja do razvojnih prilika za djecu: uloga kulture ustanove

Edita Mucić Šutić, psihologinja
Olivera Medak, pedagoginja
Dječji vrtić Ploče, Ploče

Kako bi odgojno-obrazovni sustavi bili što učinkovitiji i kvalitetniji, obrazovne politike svake države ističu važnost profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika. U više od dvije trećine obrazovnih sustava Europe pravni propisi ili kolektivni ugovori predviđaju upotrebu vrednovanja pri odlukama o napredovanju u profesionalnoj karijeri (Eurydice, 2023; prema Klasnić, Đuranović i Vidić, 2025). Istraživanja iz organizacijske psihologije dosljedno pokazuju da mogućnost napredovanja pozitivno utječe na zadovoljstvo i angažiranost zaposlenika (Luthans, 1973; Kostea, 2011). Mogućnost učenja, razvoja vještina i kvalitetne povratne informacije važni su čimbenici radne angažiranosti, dok nedostatak mogućnosti razvoja i napredovanja može dovesti do nezadovoljstva i napuštanja posla (Hakanen i sur., 2024; Boxall i sur., 2003; prema Zlatović i Vidić, 2024).

U Republici Hrvatskoj napredovanje odgojno-obrazovnih radnika u ranom i predškolskom sustavu regulirano je Pravilnikom o postupku, načinu i uvjetima za napredovanje u struci i stjecanje položajnih zvanja odgajatelja, stručnih suradnika i ravnatelja u dječjem vrtiću (NN 83/2024) kojim se propisuje postupak, način i uvjeti za napredovanje u struci i stjecanje položajnih zvanja

Autorice članka bavile su se usporedbom formalnog profesionalnog razvoja u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama u lokalnoj zajednici. Takva usporedba može pridonijeti boljem razumijevanju načina na koji pojedini dijelovi sustava prepoznaju i potiču izvrsnost, profesionalni angažman i razvoj kvalitete rada.

Mjesto	Ustanova	Odgojno obrazovni radnici	Mentor	Savjetnik	Izvrсни savjetnik	Postotak
Vrtić 1	Vrtić	36	3	0	0	8,33 %
	Osnovna škola	52	8	4	0	23 %
	Srednja škola	63	2	5	1	12,7 %
Vrtić 2	Vrtić	72	0	0	0	0 %
	Osnovna škola	75	4	3	2	12 %
	Osnovna škola	87	4 (+2*)	1	2	8 %
	Srednja škola	75	6	11	4	28 %
	Gimnazija	45	4	8	3	33,3 %
Vrtić 3	Vrtić	23	0	0	0	0 %
	Osnovna škola	63	4	2	0	9,52 %
	Srednja škola	39	3	2	0	12,8 %
Vrtić 4	Vrtić	16	0	0	0	0 %
	Osnovna škola	33	4	4	1	21 %
	Srednja škola	40	1	0	1	5 %

* – dokumentacija za napredovanje djelatnika u procesu obrade

Tablica 1 Broj odgojno-obrazovnih radnika, broj mentora, savjetnika, izvršnih savjetnika na lokalnoj razini u četiri grada na jugu Hrvatske

mentor, savjetnik i izvrstan savjetnik. Napredovanje u zvanje, osim obveza propisanih Pravilnikom, donosi i pravo na veću plaću. Međutim, za razliku od škola, gdje je Uredbom o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama (2024) propisan koeficijent za obračun plaće odgojno-obrazovnih djelatnika bez napredovanja, mentora, savjetnika i izvršnog savjetnika, u predškolskom sustavu ovo pravo je nesustavno uređeno kroz kolektivne ugovore, pravilnike o radu, odluke Osnivača i sl.

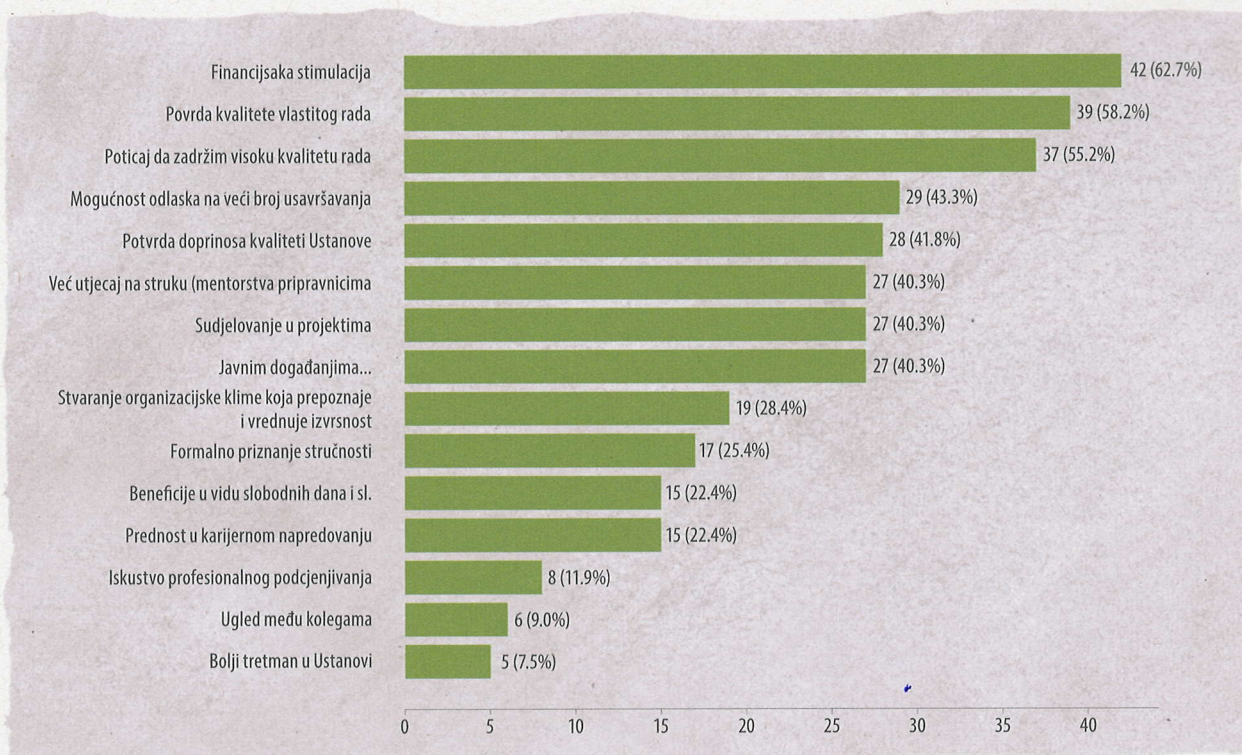
Vujičić i Čamber Tambolaš (2017) profesionalni razvoj i napredovanje djelatnika u predškolskom sustavu razmatraju u širem kontekstu kulture ustanove ranog i predškolskog odgoja. Profesionalni razvoj i napredovanje vide kao dinamičan proces koji nije isključivo individualno postignuće, nego proces koji

potiče i odražava promjene u kulturi ustanove, veću otvorenost prema inovacijama, suradnji i zajedničkom razvoju kvalitete odgojno-obrazovne prakse.

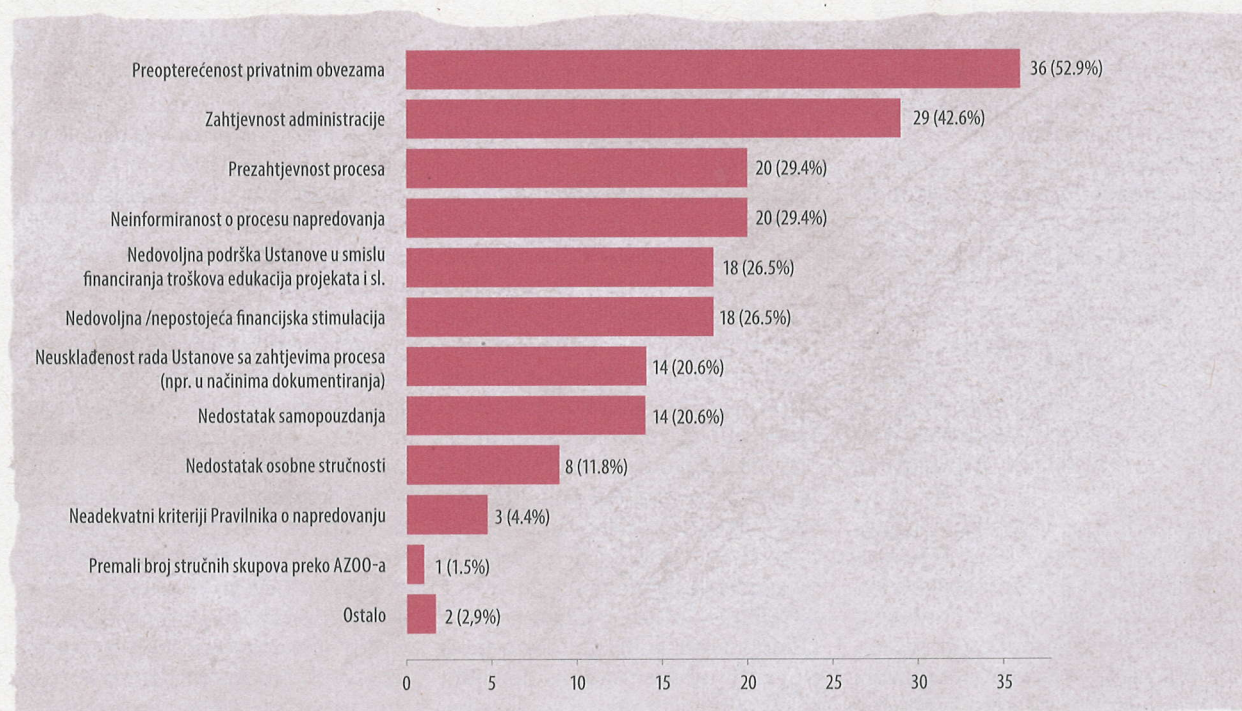
Pojam *kultura ustanove* nema jedinstvenu definiciju. Vujčić (2008) navodi da je različiti autori različito definiraju, naglašavajući društveni kontekst odnosno isprepletenost specifičnih vrijednosti, uvjerenja i očekivanja ljudi u ustanovi. Ujedno uključuje njihova uobičajena ponašanja, rituale, razumijevanje, interpretaciju svakodnevnih događanja i sl. Ona često odražava prijašnja iskustva i vrijednosti članova i određuje se kao ishod grupnog ili organizacijskog učenja. Osnovni preduvjeti za formiranje kulture nastaju kada se određeni broj ljudi istodobno suoči s nekom problemskom situacijom te moraju naći zajedničko rješenje. Stoga je promjena kulture ustanove dugotrajan proces, uz proces stalne

evaluacije. Pritom je važno izdvojiti bitne elemente odgojno-obrazovne ustanove: vrijednosti, norme, kolegijalnost, stavove i odnose koje dijele članovi te ustanove i koji utječu na odgojno-obrazovni proces u cjelini.

Ako profesionalno napredovanje promatramo ne samo kao individualno postignuće, već i kao pokazatelj kulture ustanove, njezina sustava vrijednosti, uvjerenja i očekivanja zaposlenika, tada ono postaje važan indikator odnosa ustanove prema profesionalnom razvoju i izvrsnosti. U tom kontekstu važno je analizirati u kojoj je mjeri profesionalno napredovanje zastupljeno u različitim dijelovima odgojno-obrazovnog sustava. Stoga smo se usmjerili na ispitivanje lokalnog konteksta te usporedbu formalnog profesionalnog razvoja u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama. Takva usporedba može pridonijeti boljem

Grafikon 1 Procjene motivirajućih čimbenika za napredovanje u zvanje među odgojno-obrazovnim djelatnicima predškolskog sustava iz četiriju gradova na jugu Hrvatske

Grafikon 2 Procjene otežavajućih čimbenika za napredovanje u zvanje među odgojno-obrazovnim djelatnicima predškolskog sustava iz četiriju gradova na jugu Hrvatske

razumijevanju načina na koji pojedini dijelovi sustava prepoznaju i potiču izvrsnost, profesionalni angažman i razvoj kvalitete rada.

U ovom radu analizirana je zastupljenost napredovanja u zvanje na lokalnoj razini na području juga Hrvatske i to u četiri susjedna grada koja imaju vrtiće, osnovne i srednje škole. S obzirom na njihovu geografsku blizinu, dislociranost od većih centara među gradovima je ujednačena.

Iz Tablice 1 vidljivo je da su na razini predškolskog sustava, među analizom obuhvaćenim ustanovama, trenutačno u zvanje napredovale jedino djelatnice jednog dječjeg vrtića (DV *Ploče*) – odgajateljica mentorica, pedagoginja mentorica i psihologinja mentorica. Istovremeno, na ostalim razinama odgojno-obrazovne vertikale u svim je školskim ustanovama prisutan određen broj djelatnika koji su ostvarili napredovanje u zvanje u obrađena četiri grada. Evidentno je da bez obzira na geografsku udaljenost juga Hrvatske u odnosu na veće centre poput Zagreba i Rijeke, a i Splita, za školski je sustav karakterističan veći broj napredovanja u zvanje u sva četiri analizirana grada, u odnosu na rani i predškolski sustav.

Navedeni podaci otvorili su pitanje čimbenika koji djelatnike u ranom i predškolskom odgoju motiviraju ili demotiviraju za profesionalno napredovanje. U tu svrhu proveden je upitnik među 69 odgojno-obrazovnih djelatnika s područja ova četiri grada, uključujući 57 odgajateljica, 9 stručnih suradnika i 3 ravnateljice. Grafikon 1 prikazuje čimbenike koje sudionici prepoznaju kao motivirajuće za profesionalno napredovanje u zvanje. Čimbenici koje u najvećoj mjeri odgojno-obrazovni radnici prepoznaju kao motivirajuće jesu: financijska stimulacija, potvrda kvalitete vlastitog rada i poticaj da se ta kvaliteta i u budućnosti zadrži. Najmanje motivirajući čimbenici su bolji tretman u ustanovi i ugled među kolegama.

Grafikon 2 prikazuje čimbenike koje sudionici prepoznaju kao otežavajuće za profesionalno napredovanje u zvanje.

Preopterećenost privatnim obvezama, zahtjevnost procesa i administracije te nedovoljna/nepostojeća financijska stimulacija, odnosno nedovoljna podrška ustanove najčešće se navode kao otežavajući čimbenici za proces napredovanja u zvanje. Neadekvatni kriteriji Pravilnika, premali broj stručnih skupova u organizaciji AZOO-a, te nedostatak osobne stručnosti najrjeđe se navode kao otežavajući čimbenici. Iz navedenog je vidljivo kako je proces napredovanja u zvanje motiviran kombinacijom i intrinzičnih i ekstrinzičnih faktora.

Analizom kolektivnih ugovora, odnosno pravilnika o radu kako uključenih, ali i drugih predškolskih ustanova u Republici Hrvatskoj vidljivo je da pojedine predškolske ustanove uopće nemaju posebno određene više koeficijente za djelatnike koji su ili bi u budućnosti napredovali u zvanje. Možda u navedenom treba tražiti jedan od mogućih uzroka zašto se djelatnici u predškolskom sustavu rjeđe opredjeljuju za napredovanje u odnosu na školski sustav. Koeficijenti DV *Ploče* usklađeni su s Uredbom o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama za sve razine napredovanja u zvanje.

Rezultati provedene analize upućuju na to da profesionalno napredovanje djelatnici predškolskog sustava ne doživljavaju samo kao formalni proces, nego i kao potvrdu profesionalne vrijednosti i poticaj daljnjem razvoju. Kada takva podrška postoji unutar ustanove, motivacija pojedinaca postupno prerasta u zajedničku kulturu razvoja i angažmana. U Dječjem vrtiću *Ploče* razvoju takve kulture pridonijela je vizija ravnatelja o ustanovi koja će u budućnosti biti prepoznatljiv simbol kvalitete u lokalnoj zajednici. Sukladno tome javila se mogućnost

sudjelovanja u raznim međudržavnim, državnim, regionalnim i lokalnim projektima. Proces stvaranja kulture izvrsnosti podržali su stručni suradnici koji su sustavno poticali razvoj refleksivne prakse kroz različite edukacije i stručna usavršavanja usmjerena na samorefleksiju, preispitivanje profesionalne uloge te definiranje osobnih kriterija profesionalnog zadovoljstva i kvalitete rada. Ujedno su kroz edukacije, informiranje djelatnika o mogućnostima napredovanja, upoznavanje s pravilnikom te stručnu podršku u organiziranju dokumentacije poticali profesionalni razvoj zaposlenika. Istodobno se razvijala i kolegijalna podrška među odgajateljima kroz dijeljenje iskustava i informacija, suradnju te povezivanje među skupinama i djelatnicima ustanove. S povećanim interesom za proces napredovanja odgajateljica u Dječjem vrtiću *Ploče* povećao se broj projekata, inicijativa i natječaja u koje su se uključivale s djecom. Uz to, intenzivirana je suradnja sa širom zajednicom, uključujući Narodnu knjižnicu *Ploče*, Pučko otvoreno učilište *Ploče* te druge udruge i gradske organizacije. Paralelno s time rastao je i broj vanjskih priznanja ustanove, što upućuje na moguće šire učinke sustavnog poticanja profesionalnog razvoja djelatnika i razvoja kulture kvalitete unutar ustanove.

Slika 3 prikazuje popis nagrada i priznanja koje je DV *Ploče* dobio u periodu od 2024. do svibnja 2026. (uključeni su samo radovi koji su osvojili nagrade, neko od prva tri mjesta na natjecanjima, odnosno koji su ušli u finalne izbore na smotrama).

Nagrade i priznanja u osnovi imaju kvalitetu neposrednog rada s djecom. Veća uključenost djelatnika u projekte, edukacije i na natječaje pridonijela je obogaćivanju odgojno-obrazovnog rada kroz raznovrsnije poticaje, istraživačke aktivnosti i sadržajno bogatije okruženje za učenje. Djeca su uključivanjem u projektni rad aktivno sudjelovala u

Nagrade i priznanja DV-u *Ploče* u periodu 2024. do svibnja 2026.

- Abeceda zdravog odrastanja, Dentalna higijena i zdravlje zubi djece predškolske dobi - DV Ploče, odgojna skupina Bubamare 3. mjesto (2024.)
- Likovni natječaj 58. Đakovačkih vezova – 1. mjesto (2024.)
- Međunarodni ekološko likovni natječaj u Japanu - DV Ploče, odabran rad djeteta iz PO Komin (2024.)
- GLOBE PROJEKT - 'Ploče' Kindergarten- 'Cloud Hunters Specialists 2024'
- Likovni natječaj 'Reci glazbom' odabrani su radovi D.V., E.M., L.M. i M.Š. iz DV Ploče te su izloženi u KD Vatroslav Lisinski u Zagrebu (2024.)
- Abeceda zdravog odrastanja (teme Zdrava i osviještena prehrana i Emocionalni razvoj djece) DV Ploče 2 projekta finalisti, skupina Gusari PO Komin nagrađena 1. mjestom (2025.).
- 11. likovna kolonija BuLiK 2. mjesto (2025.)
- Abeceda zdravog odrastanja, Zaštita okoliša i održiva prehrana– DV Ploče skupina Pčelice 2. mjesto (2026.)
- Likovni natječaj Crkve našeg grada, Šibenik- DV Ploče 1. mjesto u kategoriji predškolskih ustanova (2025.)
- Hrvatska vatrogasna zajednica – DV Ploče u kategorija likovni radovi djece predškolskog uzrasta 1. mjesto (2025.)
- Likovni natječaju 'Moje mjesto za godina dvjesto' DV Ploče ušao je u finaliste (2025.)
- Likovni natječaj 'Reci glazbom' DV Ploče - odabrana su 2 rada finalisti (2024.)
- Volim šume! natječaj 'JA SUPERJUNAK' DV PLOČE finalist (2024.)
- Volim šume! Natječaj na temu 'Raznolik šumski svijet', DV Ploče finalist (2024.)
- 22. Bienalna međunarodna izložba, Kanagawa, Japan DV Ploče finalist (2025.)
- Likovni natječaj 'Velikani hrvatske prošlosti' DV Ploče 1. mjesto. (2025.)
- PO Staševica 'Tratinčice emotinčice' finalist na državnoj smotri projekata iz područja NPOOLJP (2025.)
- Prikaz projekta DV Ploče na Filozofskom fakultetu u Splitu studentima i polaznicima dokvalifikacije učitelja (2026.)
- Skupina Pčelice, DV Ploče, projekt 'Bez pčela nema života' finalist na državnoj smotri projekata iz područja NPOOLJP (2026.)

planiranju i kreiranju aktivnosti, prezentiranju vlastitih ideja i rezultata rada te u različitim oblicima suradničkog i problemskog učenja. S navedenim poticala se samostalnost, inicijativnost, kreativnost i osjećaj kompetentnosti djece te njihove istraživačke i prezentacijske vještine. U radu s djecom izraženijih razvojnih potencijala (potencijalno darovitom i darovitom djecom) otvorio se veći prostor za individualizirani pristup, mentorski rad, produbljivanje interesa i uključivanje u aktivnosti koje zahtijevaju višu razinu angažmana, istraživanja i stvaralaštva. Timska suradnja djelatnika dodatno je pridonijela boljem prepoznavanju dječjih interesa i potencijala te fleksibilnijem oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa. Na taj način kultura profesionalnog razvoja nije ostala usmjerena samo na odrasle, već se

prenijela i na djecu, stvarajući okruženje koje potiče aktivno učenje, autonomiju, suradnju i razvoj. Poticanje izvrsnosti vrijednost je koju trebamo prepoznati, podržavati i razvijati na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava – kako kod djece, tako i kod odraslih koji s njima rade. Ustanova, a i društvo općenito, koje njeguju kulturu razvoja, suradnje i profesionalnog rasta stvara najpoticajnije uvjete za razvoj potencijala svakog djeteta. Iako je svaki odgojno-obrazovni kontekst specifičan, iskustvo Dječjeg vrtića Ploče upućuje na to da se kultura izvrsnosti ne razvija kroz pojedinačne uspjehe, nego kroz kontinuirano ulaganje u ljude, suradnju i zajednički profesionalni rast u kojem su učenje, razvoj i izvrsnost prepoznati kao zajednička vrijednost uključenih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

Literatura

1. Klasnić, I., Đuranović, M. i Vidić, T. (2025). Napredovanje učitelja u zvanja iz perspektive učitelja eksperata. *Metodički ogledi*, 32(1), 143–166.
2. Kosteas, V. D. (2011). Job satisfaction and promotions. *Industrial Relations: A Journal of Economy and Society*, 50(1), 174–194. <https://doi.org/10.1111/j.1468-232X.2010.00630.x>
3. Luthans, F. (1973). *Organizational behavior: A modern behavioral approach to management*. McGraw-Hill.
4. Vujičić, L. i Čamber Tambolaš, A. (2017). Professional development of preschool teachers and changing the culture of the institution of early education. *Early Child Development and Care*, 187(10):1583–159.
5. Vujičić L. (2008). Kultura odgojno-obrazovne ustanove i kvaliteta promjena odgojno-obrazovne prakse. *Pedagoška istraživanja*, 5(1), 7–20.
6. Zlatović, K. i Vidić, T. (2024). *Zadovoljstvo napredovanjem učitelja u osnovnoj školi. U Odgoj danas za sutra: Premošćivanje jaza između učionice i realnosti – Zbornik radova 3. međunarodne znanstvene i umjetničke konferencije Suvremene teme u odgoju i obrazovanju (STOO4)*. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.